STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
TARPTAUTINĖ TAIKA, SAUGUMAS IR ŽMOGAUS TEISIŲ APSAUGA	

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: doc. dr. Indrė Isokaitė **Kitas (-i):**	Vilniaus universitetas, Teisės fakultetas, Viešosios teisės katedra, Saulėtekio al. 9, I rūmai, LT-10222, Vilnius, 405 kab., tel. (8 5) 2366175, el. paštas: vtkatedra@tf.vu.lt

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Pirmoji	Pasirenkamasis

Įgyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
Auditorinė	4 (pavasario) semestras	Lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: dalykas „Tarptautinė viešoji teise“, gebėjimas skaityti anglų kalba bent B2 lygiu	**Gretutiniai reikalavimai (jei yra):** nėra

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	133	32	101

Dalyko (modulio) tikslas: studijų programos ugdomos kompetencijos

Studijų dalyko tikslas yra:

- suteikti bazinių žinių apie tarptautinės taikos ir saugumo sampratą ir mechanizmą bei pagrindinius asmenų apsaugos principus įvairių grėsmių tarptautinei taikai ir saugumui kontekste;
- suformuoti bendrą supratimą apie Jungtinių Tautų vaidmenį užtikrinant tarptautinės bendrijos vertybes,
- atskleisti grėsmių taikai ir saugumui įvairovę ir jų poveikį žmogui;
- ugdyti gebėjimą aiškinti ir taikyti žmogaus teisių apsaugos principus įvairiuose skirtinguose kontekstuose.

Dalyko (modulio) studijų siekiniai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
Studentai žinos tarptautinės bendrijos vertybes (ir principus), tarptautinės taikos ir saugumo mechanizmo veikimo pagrindus, supras Jungtinių Tautų vaidmenį šioje srityje, grėsmių tarptautinei taikai ir saugumui įvairovę (karinio, ideologinio, energetinio, hibridinio ir kitokio pobūdžio) ir esminius teisinius asmens apsaugos principus skirtingų grėsmių kontekste.	Paskaitos, seminarai (minčių lietus, grupės diskusija, situacijų analizė), savarankiškas darbas (literatūros, bylų ir kitos medžiagos studijos).	Aktyvumas diskusijose, tarpinis atsiskaitymas (uždaro ir atviro tipo klausimai), egzaminas raštu (atviro tipo klausimai).
Studentai gebės įvardinti reglamentavimo lygmenį tarptautinės taikos ir saugumo klausimų kontekste (universalų, regiono), rasti svarbiausius susijusius teisės šaltinius bei, jais remiantis, gebės paaiškinti pagrindinius asmenų apsaugos principus ginkluotų konfliktų, krizių ir kitų nepaprastųjų situacijų metu bei juos taikyti nesudėtingais atvejais.	Paskaitos, seminarai (minčių lietus, grupės diskusija, situacijų analizė), savarankiškas darbas (literatūros, bylų ir kitos medžiagos studijos).	Aktyvumas diskusijose, tarpinis atsiskaitymas (uždaro ir atviro tipo klausimai), egzaminas raštu (atviro tipo klausimai).
Studentai gebės vertinti valstybių, institucijų ir asmenų atsakomybę įvairių grėsmių tarptautinei taikai ir saugumui kontekste nurodydami ir taikydami pagrindines atsakomybės pagal tarptautinę teisę taisykles.	Paskaitos, seminarai (minčių lietus, grupės diskusija, situacijų analizė), savarankiškas darbas (literatūros, bylų ir kitos medžiagos studijos).	Aktyvumas diskusijose, tarpinis atsiskaitymas (uždaro ir atviro tipo klausimai), egzaminas raštu (atviro tipo

Studentai gebės komunikuoti raštu ir žodžiu aiškiai, nuosekliai, mintis dėstyti sklandžiai ir logiškai, remdamiesi esminiais tarptautinės viešosios teisės principais ir sąvokomis tarptautinės taikos ir saugumo ir žmogaus teisių apsaugos srityje.	Seminarai (minčių lietus, grupės diskusija, situacijų analizė, pristatymas), savarankiškas darbas (literatūros, bylų ir kitos medžiagos studijos).	klausimai).
Studentai gebės diskutuoti grupėje, atsižvelgdami į skirtingas pozicijas ir nuomones, siekti kompromiso ir apibendrinti bei pristatyti grupės darbo rezultatus.	Seminarai (minčių lietus, grupės diskusija, situacijų analizė, pristatymas).	Aktyvumas diskusijose.
Studentai gebės planuoti studijų laiką, nustatytais terminais atlikdami užduotis ir savarankiškai gilinti žinias ieškodami reikalingos informacijos su tarptautine taika ir saugumu susijusiomis tematikomis.	Savarankiškas darbas (informacijos paieška, literatūros, bylų ir kitos medžiagos studijos).	Aktyvumas diskusijose.

Temos	**Kontaktinio darbo valandos**							**Savarankiškų studijų laikas ir užduotys**	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	**Visas kontaktinis darbas**	**Savarankiškas darbas**	**Užduotys**
1. Tarptautinė taika ir saugumas kaip žmogaus teisių apsaugos pirminė sąlyga. Jungtinių Tautų vaidmuo.	4		1				5	20	Literatūros studijos.
2. Didžiausių pasaulyje karinių konfliktų analizė. Grėsmių tarptautinei taikai ir saugumui įvairovė ir asmenų apsauga jų akivaizdoje.	6		2				8	23	Literatūros, bylų ir kitos medžiagos studijos.
3. Tarptautinės teisės humanizavimas. Tarptautinės bendrijos atsakomybė siekiant užkirsti kelią tarptautiniams nusikaltimams: teisė ir praktika.	4		1				5	17	Literatūros, bylų ir kitos medžiagos studijos.
4. Ar teisė saugo žmogų karo metu? Humanitarinės teisės ir veiklos pagrindai ir praktika.	6		2				8	20	Literatūros, bylų ir kitos medžiagos studijos.
5. Kiti klausimai: tarptautinio pobūdžio nusikaltimai; atsakomybės pagal tarptautinę teisę pagrindai: kas, kur ir už ką atsako.	4		2				6	20	Literatūros, bylų ir kitos medžiagos studijos.
Iš viso	**24**		**8**				**32**	**101**	

Vertinimo strategija	**Svoris proc.**	**Atsiskaitymo laikas**	**Vertinimo kriterijai**
Darbas seminaruose	30	Semestro metu	Darbas seminaruose vertinamas iki 3 balų: už aktyvų ir rezultatyvų dalyvavimą grupės diskusijose žodžiu (atsižvelgiant į pasiruošimą kiekvienam seminarui), išsamius ir teisingus atsakymus, situacijų nagrinėjimą ir pan. Vertinant dalyvavimą seminaruose, atsižvelgiama ir į tai, ar buvo pasiruošta kiekvienam seminarui, ar buvo studijuojama seminarų dėstytojų nurodyta (ir papildoma) medžiaga, ar seminarų dalyvis buvo pats (o ne vien tik dėstytojui kviečiant) iniciatyvus (formalus dalyvavimas seminaruose, t. y. pasyvumas, tylėjimas ar dėstymas tiesiogiai neatsakant į dėstytojo klausimus seminaro tema, skaitymas vadovėlio, konspekto ir pan. gali būti įvertinamas 0 balo). Dalyvavimas seminaruose yra privalomas. Už visus be svarbios pateisinamos ir pagrindžiamos priežasties (liga, artimojo mirtis ir pan.) praleistus seminarus turi būti atsiskaitoma semestro metu seminarų dėstytojų nustatyta tvarka žodžiu atsakant į pateiktus klausimus. Turint įsiskolinimą už seminarą (-us) (nedalyvauta ir neatsiskaityta arba nedalyvauta ir atsiskaitymas neigiamas), neleidžiama laikyti egzamino.

Tarpinis atsiskaitymas	20	Semestro viduryje	Pateikiama raštu 10 uždarų testo klausimų (turi būti pasirenkamas teisingas atsakymas iš kelių) ir vienas atviras teorijos klausimas iš iki atsiskaitymo išdėstytų studijų dalyko temų (1, 2 ir 3 temos dalies, jos klausimus patikslinant prieš atsiskaitymą). Juos atsakydami studentai turi pademonstruoti įgytas studijų dalyko žinias (tarptautinio teisinio reguliavimo pagrindus ir, jo taikymo pagrindinius principus). Atsakant į atviro pobūdžio klausimą turi būti rodomi ir yra vertinami gebėjimai išsamiai, sklandžiai ir nuosekliai, remiantis tarptautinės teisės sąvokomis ir teisės šaltiniais, išdėstyti mintis, pateikti argumentų ir kt. Uždari testo klausimai vertinami kiekvienas po 0,5 balo, atviras teorijos klausimas – iki 5 balų, t.y. iš viso 10 balų. Tarpinio atsiskaitymo nelaikymas (neišlaikymas) nėra kliūtis laikyti egzaminą.
Egzaminas raštu	50	Egzaminų laikymo laikotarpiu	Egzaminas vykdomas raštu pateikiant studentams 2 teorijos klausimus, atsakymai į kiekvieną iš kurių vertinami iki 5 balų, t. y. iš viso 10 balų. Juos atsakydami studentai turi pademonstruoti įgytas studijų dalyko žinias (tarptautinio teisinio reguliavimo pagrindus ir, jo taikymo pagrindinius principus). Turi būti rodomi ir yra vertinami gebėjimai išsamiai, sklandžiai ir nuosekliai, remiantis tarptautinės teisės sąvokomis ir teisės šaltiniais, išdėstyti mintis, pateikti argumentų ir kt. Galutinis dalyko įvertinimas gaunamas prie egzamino metu gauto balo, padauginto iš 0,5, pridėjus studento semestro metu surinktus balus už aktyvumą seminarų metu (iki 3 balų) ir tarpinio atsiskaitymo rezultatą, padaugintą iš 0,2.

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				
SHAW, M.N.	2026	International Law	10th	Cambridge: Cambridge University Press
MERON, T.	2006	Humanisation of International Law	volume 3	Netherlands: Nijhoff / Brill
	2011	International Legal Protection of Human Rights in Armed Conflicts		New York and Geneva, United Nations https://www.ohchr.org/sites/default/files/Documents/Publications/HR_in_armed_conflict.pdf
Papildoma literatūra				
ŽILINSKAS, J.	2016	Tarptautinė humanitarinė teisė		Vilnius: Registrų centras
PETERS, A., SPARKS T. (eds)	2024	The Individual in International Law, The History and Theory of International Law		Oxford: Oxford University Press
OBERLEITNER, G.	2015	Human Rights in Armed Conflict: Law, Practice, Policy		Cambridge: Cambridge University Press
LUBELL, N.	2005	Challenges in Applying Human Rights Law to Armed Conflict		International Review of the Red Cross https://www.icrc.org/en/doc/assets/files/other/irrc_860_lubell.pdf
		International Humanitarian Law in Action: Respect for the law on the battlefield		https://ihl-in-action.icrc.org/about